

TIJDELIJKE OVEREENKOMST INZAKE BETALING VOOR SCHADEAFHANDELING GRONINGEN

1. De Staat der Nederlanden, hierna te noemen: "de Staat", vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat ("de Minister");

en

2. De besloten vennootschap Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V., hierna te noemen: "NAM", vertegenwoordigd door de heren J. Atema en M.J.G.M. Jurgens;

De Staat en NAM worden hierna ieder ook aangeduid als "Partij" en gezamenlijk als "Partijen".

Overwegingen:

- a. Partijen hebben op 7 februari 2018 de Tijdelijke Overeenkomst Schadeafhandeling Groningen gesloten ("de Tijdelijke Overeenkomst");
- b. Partijen hebben in artikel 1 van de Tijdelijke Overeenkomst afgesproken dat de Tijdelijke Overeenkomst betrekking heeft op besluiten van de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen ("de TCMG") over schade die is ontstaan door beweging van de bodem als gevolg van de aanleg of de exploitatie van een mijnbouwwerk ten behoeve van het winnen van gas uit het Groningenveld en de gasopslag Norg aan gebouwen en werken met uitzondering van industriegebouwen en infrastructurele werken, binnen de kaders van het Besluit Mijnbouwschade Groningen en het Protocol Mijnbouwschade Groningen, zoals vastgesteld door de Minister, in overeenstemming met de Minister voor Rechtsbescherming d.d. 31 januari 2018;
- c. Partijen hebben afgesproken dat de in artikel 2, eerste en vierde lid, van de Tijdelijke Overeenkomst genoemde kosten voor rekening van NAM komen;
- d. Partijen hebben in artikel 2, vijfde lid, van de Tijdelijke Overeenkomst afgesproken om bij afzonderlijke overeenkomst afspraken te maken over de wijze waarop de betalingen zullen plaatsvinden die uit de Tijdelijke Overeenkomst voortvloeien;
- e. Partijen hebben in artikel 6, tweede lid, van de Tijdelijke Overeenkomst afgesproken een meer definitief escalatiemechanisme af te zullen spreken ten aanzien van de financiering van de schadeafhandeling door NAM;
- f. Partijen zijn in overleg getreden en leggen in deze overeenkomst vast hoe de betalingen zullen plaatsvinden en het escalatiemechanisme zal functioneren;
- g. Partijen zullen bij uitbreiding van het takenpakket van de TCMG bespreken op welke wijze de informatieverstrekking aan NAM hierop zal worden aangepast;
- h. Partijen erkennen dat de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen haar taken volledig onafhankelijk en onpartijdig moet kunnen uitvoeren en dat de afspraken in deze overeenkomst dus uitsluitend betrekking hebben op hun onderlinge verhouding.

Hebben het volgende afgesproken:

Artikel 1 Reikwijdte overeenkomst

Deze overeenkomst heeft uitsluitend betrekking op de vergoeding door NAM aan de Staat van de uitgaven zoals omschreven in artikel 2, eerste en vierde lid, van de Tijdelijke Overeenkomst, binnen de kaders van het Besluit Mijnbouwschade Groningen en het Protocol Mijnbouwschade Groningen, zoals vastgesteld door de Minister, in overeenstemming met de Minister voor Rechtsbescherming d.d. 31 januari 2018 ("de Uitgaven").

Artikel 2 Inwerkingtreding

Deze overeenkomst treedt in werking op de dag dat de overeenkomst door beide Partijen is ondertekend.

Artikel 3 Vergoeding van de Uitgaven

NAM zal aan de Staat de Uitgaven vergoeden.

Artikel 4 Begroting van de verwachte Uitgaven

1. De Staat stelt uiterlijk vier maanden voor het begin van ieder kalenderjaar een begroting op van de Uitgaven die hij in dat jaar verwacht. De Staat verstrekt NAM na het vaststellen van de begroting een afschrift daarvan.
2. De begroting van de Uitgaven zal de volgende posten bevatten en voor iedere post worden vastgesteld op basis van de opzet en methodiek die als bijlage 1 aan deze overeenkomst is gehecht:
  - a. uurgebonden kosten RVO;
  - b. directe uitvoeringskosten;
  - c. bijkomende kosten;
  - d. schadekosten.
3. Bij het opstellen van de begroting zal de Staat onder andere uit gaan van het aantal aardbevingen en de verwachte magnitude van die aardbevingen die op dat moment voor het betreffende jaar worden verwacht en het daarbij behorende verwachte aantal schademeldingen op basis van de op dat moment geldende versie van de *Hazard and Risk Assessment (Induced Seismicity in Groningen, Assessment of Hazard, Building Damage and Risk)*.
4. Op het moment van ondertekening van deze overeenkomst waren de begrotingen zoals in dit artikel bedoeld gereed voor het resterende deel van het kalenderjaar 2018 en voor het kalenderjaar 2019. Deze begrotingen zijn onderdeel van de Rijksbegroting 2019 van EZK.

Artikel 5 Betaling van de Uitgaven

1. Binnen twintig (20) werkdagen na het einde van ieder kwartaal doet de Staat aan NAM een factuur toekomen voor de Uitgaven die in dat (voorafgaande) kwartaal zijn gedaan conform bijlage 1 uitgesplitst naar:
  - a. uurgebonden kosten RVO;
  - b. directe uitvoeringskosten;
  - c. bijkomende kosten;
  - d. schadekosten.
2. NAM vergoedt binnen twintig (20) werkdagen nadat NAM de factuur heeft ontvangen aan de Staat de Uitgaven, waar van toepassing verminderd met eventuele door de Staat uit hoofde van deze overeenkomst ontvangen gelden.
3. De Staat doet aan NAM schriftelijk opgave van de informatie zoals omschreven in tabel 1 tot en met 3 van bijlage 1 bij deze overeenkomst met de daarin genoemde frequentie.

Artikel 6 Escalatiemechanisme

1. Indien NAM na afloop van enig kalenderjaar van mening is dat de uitgaven op de facturen niet in overeenstemming zijn met artikel 1 en 2 van de Tijdelijke Overeenkomst, mede in acht genomen de verstrekte informatie als bedoeld in bijlagen 1, 2 en 3 en de door TCMG vastgestelde werkwijze, zal zij uiterlijk binnen dertig (30) dagen na ontvangst van de laatste factuur over het betreffende kalenderjaar inclusief de informatie als bedoeld in bijlagen 1, 2 en 3 de Staat daarover informeren. Partijen zullen dan daarover met elkaar in overleg treden. Als dat overleg niet tot een oplossing leidt, zal vervolgens binnen een redelijke termijn overleg plaatsvinden

tussen de Minister en de directeur van NAM. Als dat overleg evenmin tot een oplossing leidt, kan NAM het ontstane geschil laten beslechten op basis van artikel 10, derde lid.

2. Indien Partijen of arbiters in de in het eerste lid van dit artikel bedoelde escalatieprocedure tot het oordeel komen dat NAM is geslaagd in het bewijs dat de uitgaven op de factuur of facturen niet in overeenstemming zijn met artikel 1 en 2 van de Tijdelijke Overeenkomst, dan zullen Partijen in overleg treden over de financiële gevolgen van dit oordeel en hangende het overleg zal de eventuele arbitrage worden aangehouden. Als dat overleg niet tot een oplossing leidt, zal vervolgens binnen een redelijke termijn overleg plaatsvinden tussen de Minister en de directeur van NAM. Als dat overleg evenmin tot een oplossing leidt, kan NAM de eventuele arbitrage hervatten om het ontstane geschil te laten beslechten.

Artikel 7 Duur, einde en afwikkeling van de overeenkomst

1. Deze overeenkomst wordt aangegaan ter uitvoering van artikel 2, eerste en vierde lid, van de Tijdelijke Overeenkomst en zal derhalve eindigen op het moment dat de Tijdelijke Overeenkomst eindigt.
2. Binnen dertig (30) werkdagen na het eindigen van de overeenkomst verstrekt de Staat aan NAM een schriftelijke eindafrekening, waarin de Staat uiteenzet welke Uitgaven de Staat tot en met de einddatum heeft gedaan en welke gelden de Staat tot en met de einddatum heeft ontvangen, conform de opzet in tabel 1 en tabel 2 die als bijlage 1 aan deze overeenkomst is gehecht.
3. Als uit de eindafrekening een positief saldo blijkt, keert de Staat dat saldo aan NAM uit binnen vijftien (15) werkdagen nadat de Staat de eindafrekening aan NAM heeft verzonden. Als uit de eindafrekening een negatief saldo blijkt, dan vergoedt NAM dat tekort aan de Staat binnen vijftien (15) werkdagen nadat zij de eindafrekening heeft ontvangen.

Artikel 8 Informatieverstrekking, verantwoording van bestede middelen en controle van schriftelijke opgaven respectievelijk de eindafrekening

1. Onverlet artikel 5 van de Tijdelijke Overeenkomst, zal de Staat tegelijk met de factuur de in bijlage 1 opgenomen informatie verstrekken aan NAM.
2. De Staat rapporteert jaarlijks aan NAM over de Uitgaven Deze rapporten zijn openbaar. De wijze van rapporteren wordt als bijlage 2 toegevoegd aan deze overeenkomst.
3. De Auditdienst Rijk stelt een rapport van bevindingen op van 'specifiek overeengekomen werkzaamheden' overeenkomstig bijlage 3.

Artikel 9 Vooraftrek

NAM zal als gevolg van het sluiten van deze overeenkomst en de Tijdelijke Overeenkomst niet langer de BTW kunnen verrekenen voor zover die over de Uitgaven verschuldigd is. Het totaalbedrag van BTW dat door NAM niet meer in aftrek kan worden gebracht zal binnen vier (4) weken na het einde van ieder kalenderjaar worden verrekend met NAM, zodat dit niet zal leiden tot extra kosten voor NAM.

Artikel 10 Slotbepalingen

1. Op de overeenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Een Partij kan rechten en verplichtingen uit deze overeenkomst niet overdragen aan of doen overnemen door een derde zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere Partij.
3. Alle geschillen tussen Partijen welke mochten ontstaan naar aanleiding van deze overeenkomst zullen uitsluitend worden verwezen naar, en beslecht worden door,

arbitrage volgens het arbitragereglement van het Nederlands Arbitrage Instituut ('**NAI-Reglement**'). Het arbitrage TRIBUNAAL zal uit drie arbiters bestaan. De plaats van arbitrage is 's-Gravenhage. Het arbitrage TRIBUNAAL zal oordelen op basis van de regelen des rechts. Deze arbitrageclausule zal de arbitrageclausule in enige bestaande overeenkomst niet vervangen of terzijde stellen. De arbitrage wordt gevoerd in het Nederlands. Partijen komen overeen dat het vonnis openbaar kan worden gemaakt behoudens de informatie die door een Partij als bedrijfsvertrouwelijk wordt beschouwd.

Artikel 11 Openbaarmaking

Deze overeenkomst wordt door de Minister openbaar gemaakt.

Aldus getekend in tweevoud op [**]:

De Staat der Nederlanden
Vertegenwoordigd door de Minister van Economische Zaken en Klimaat,

_____ Datum:

De besloten vennootschap Nederlandse Aardolie Maatschappij B.V.
Vertegenwoordigd door de heer J. Atema en de heer M.J.G.M. Jurgens,

_____ Datum:

_____ Datum:

Bijlage 1 – Artikel 8.1 Informatievoorziening

De Staat zal NAM infomeren via de volgende opzet en methodiek:

- a. uurgebonden kosten RVO,
- b. directe uitvoeringskosten

	Uren		DUK		Totaal	
	Offerte	Realisatie	Offerte	Realisatie	Offerte	Realisatie
Totaal in uren						
Totale kosten RVO t.b.v. TCMG						

- c. bijkomende kosten,
- d. schadekosten

	Kostensoort	Aangegane verplichtingen	Betalingen	Openstaande verplichtingen
Schadebetalingen RVO	Fysieke schade			
	Vergoedingen			
	Wettelijke rente			
Totaal schadebetalingen Groningen				

Uitsplitsing Schadekosten (fysieke schade)

Woonplaats	Postcode (vier cijfers ¹)	Totaal verleend schadebedrag	Gemiddeld schadebedrag	Aantal toegekende besluiten

---

¹ In lijn met de AVG. Dit betekent dat in die gevallen waarin sprake is van een te gering aantal data per postcodegebied (minder dan 25 toegekende aanvragen per postcodegebied), waardoor naar personen herleidbare conclusies zouden kunnen worden getrokken, de data van dit postcodegebied samengevoegd met het naastliggende postcodegebied wordt verstrekt.

Bijlage 2: Artikel 8.1 Rapportage en verantwoording van de Uitgaven

De rapportage en verantwoording van de Uitgaven² bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Rapportage schademeldingen, uitvoeringskosten en schadebetalingen.
2. Verantwoording van de Uitgaven.
3. Managementverklaring inzake rechtmatigheid.
4. Toelichting inzake doelmatigheid.
5. Reguliere accountantscontrole door de Auditdienst Rijk (bijlage 3).

Ad 1) Rapportage schademeldingen, uitvoeringskosten en schadebetalingen:

Schademeldingen:

Betreft cijfers over het totaal aantal ontvangen schademeldingen, aantal dossiers in behandeling, aantal beschikte dossiers en totaal beschikte bedrag inzake schadeafhandeling per kalenderjaar. De jaarrapportage betreft een cumulatie van de reguliere informatievoorziening over de procesvoortgang van de schadeafhandelingen van EZK naar de NAM.

Uitvoeringskosten:

Betreft de kosten van de uitvoeringsorganisatie Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG), bestaande uit urregebonden kosten en Directe uitvoeringskosten (DUK).

Schadebetalingen:

Betreft de door de onafhankelijke Commissie vastgestelde en betaalde vergoedingen conform het Besluit mijnbouwschade Groningen d.d. 31 januari 2018³) inzake de schade aan gebouwen veroorzaakt door de aardgaswinning alsmede de vergoeding voor bijkomende kosten zoals genoemd in het Besluit.

Ad 2) Verantwoording van de Uitgaven:

Uitvoeringskosten:

De kosten van de uitvoeringorganisatie TCMG (urregebonden kosten en Directe uitvoeringskosten) worden verantwoord via de jaarrekening van de Batenlastendienst RVO.

De verantwoording van de uitvoeringskosten maakt onderdeel uit van de jaarrekeningcontrole RVO waarvoor jaarlijks een aparte opdracht wordt verstrekt door EZK aan de ADR.

Schadebetalingen:

De schadebetalingen (schadekosten en bijkomende kosten) worden verantwoord via de departementale jaarrekening van het ministerie van EZK. De controle van deze uitgaven is onderdeel van de reguliere accountantscontrole door de ADR van de departementale jaarrekening van EZK.

Zowel de jaarrekening van RVO als die van EZK zijn object van accountantscontrole van de ADR, waarbij de reguliere materialiteitsgrenzen en controlestandaarden worden gehanteerd.

De ADR zal bij de uitvoering van haar werkzaamheden, indien daar aanleiding voor is, rekening houden met mogelijke specifieke risico's met betrekking tot de uitvoeringskosten en de schadebetalingen.

In de kern zijn de processen en geldstromen van uitvoeringsorganisatie TCMG identiek aan alle opdrachten van EZK die belegd zijn bij RVO.

Ad 3) Managementverklaring inzake rechtmatigheid:

De Algemeen Directeur van RVO zal de volgende managementverklaring verstrekken:

Ik, Harmen Harmsma, verantwoordelijk voor de uitvoeringsorganisatie TCMG, verklaar aangaande het jaar 2018 naar de mij ten dienste staande informatie en met uitzondering van de hierna specifiek genoemde onderdelen (alleen benoemen indien relevant):

1. De activiteiten zijn uitgevoerd in overeenstemming met de door de uitvoeringsorganisatie TCMG vastgestelde procedures.

---

² Zie artikel 1 van Tijdelijke overeenkomst inzake betaling voor schadeafhandeling Groningen.

³ Zie Staatscourant 1 februari 2018.

2. De uitvoeringskosten uitsluitend betrekking hebben op kosten voor schadeafhandeling Groningen. De volgende kosten maken geen onderdeel uit van de uitvoeringskosten:
  - a) De kosten die verband houden met de bezoldiging en de huisvestingskosten van de leden van de Tijdelijke Commissie, die besluiten over de toekenning van de schade⁴; en
  - b) De uitvoeringskosten die niet in directe relatie staan tot de afhandeling van schade door bodembeweging en voortvloeien uit beleidswensen van de Staat of gerelateerd zijn aan het ontwikkelen van beleid en rapporteren ten behoeve van de overheid⁵.

Ad 4) Toelichting inzake doelmatigheid:

De volgende doelmatigheidsindicatoren worden verstrekt met een korte toelichting ter duiding van deze indicatoren:

1. Verhouding uitvoeringskosten versus schadebetalingen.
2. Aantal bezwaarschriften (inclusief gegrond-ongegrond).

---

⁴ Zie artikel 2 lid1c van de Tijdelijke overeenkomst schadeafhandeling Groningen d.d. 7 februari 2018 en Hoofdlijnen Akkoord Artikel 5.3a.

⁵ Zie Hoofdlijnen Akkoord Artikel 5.3b.

Bijlage 3: Artikel 8.2 Specifiek overeengekomen werkzaamheden ADR

De werkzaamheden van de Auditdienst Rijk (ADR) in kader van de Uitgaven voor Schadeafhandeling Groningen bestaat uit de volgende twee onderdelen:

Reguliere accountantscontrole:

De controle van de uitvoeringskosten en de schadebetalingen zijn onderdeel van de reguliere controle van de ADR van de jaarrekening RVO respectievelijk de departementale jaarrekening EZK, waarbij de reguliere materialiteitsgrenzen en controlestandaarden worden gehanteerd.

Specifiek overeengekomen werkzaamheden:

De ADR stelt een rapport van bevindingen op als uitkomst van een EZK-opdracht voor het uitvoeren van 'specifiek overeengekomen werkzaamheden'.

De specifieke werkzaamheden zullen bestaan uit het beantwoorden van de volgende vragen:

1. Sluiten de rapportages van het gerapporteerde aantal schademeldingen, het aantal beschikte dossiers en het beschikte bedrag in de periode van 19 maart 2018 tot en met 31 december 2018 en het aantal dossiers onderhanden werk per 31 december 2018 aan op de onderliggende administratieve systemen?
2. Sluit de rapportage van de uitvoeringskosten aan op de onderliggende administraties?
3. Sluit de rapportage van de schadebetalingen aan op de onderliggende administraties en zijn de schadebetalingen door de Commissie goedgekeurd (uitvoering via steekproef)?

In de Nadere Voorschriften Controle en Overige standaarden (NV COS) is in standaard 4400N vastgelegd wat de reikwijdte en richtlijnen voor *specifiek overeengekomen werkzaamheden* zijn.

In kern is dit als volgt samen te vatten:

- De accountant rapporteert over de feitelijke bevindingen die volgen uit zijn/haar werkzaamheden en die hij/zij kan onderbouwen met de verkregen informatie.
- Ondanks dat de accountant geen oordeel geeft of conclusie trekt over het onderhavige object in zijn totaliteit, is het wel mogelijk dat de accountant op onderdelen over de uitkomsten een uitspraak doet. Hierbij wordt vermeden dat de indruk gewekt wordt dat sprake is van een assurance-opdracht.
- Het rapport is primair bestemd voor de partijen (i.c. EZK die het verstrekt aan de NAM) waarmee de specifieke werkzaamheden zijn overlegd.